

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye yuddhakāṇḍē

॥ saptapañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptapañcāśaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇājñayā prahastasya vipulasainyēna saha yuddhāya
prasthānam

akampanavadhaṃ śrutvā
kruddhō vai rākṣasēsvaraḥ |
kiñcid dīnamukhaścāpi
sacivāṃstānudaikṣata ॥ 6.57.1 ॥

sa tu dhyātvā muhūrtaṃ tu
mantribhiḥsaṃvicārya ca |
tatastu rāvaṇaḥ pūrva -
divasē rākṣasādhipaḥ |
purīṃ pariyayau laṅkāṃ
sarvān gulmānavēkṣitum ॥ 6.57.2 ॥

tāṃ rākṣasagaṇairguptāṃ
gulmairbahubhirāvṛtām |
dadarśa nagarīṃ rājā
patākādhvajamālinīm ॥ 6.57.3 ॥

ruddhāṃ tu nagarīm dṛṣṭvā
rāvaṇō rākṣasēsvaraḥ |
uvācātmahitaṃ kālē
prahastaṃ yuddhakōvidaṃ || 6.57.4 ||

purasyōpaniviṣṭasya
sahasā pīditasya ha |
nānyayuddhāt prapaśyāmi
mōkṣaṃ yuddhaviśārada || 6.57.5 ||

ahaṃ vā kumbhakarṇō vā
tvaṃ vā sēnāpatirmama |
indrajid vā nikumbhō vā
vahēyurbhāramīdrśam || 6.57.6 ||

sa tvaṃ balamataḥ śīghra -
mādāya pariḡrhya ca |
vijayāyābhiniryāhi
yatra sarvē vanaukasaḥ || 6.57.7 ||

niryāṇādēva tūrṇaṃ ca
calitā harivāhinī |
nardatāṃ rākṣasēndrāṇāṃ
śrutvā nādaṃ draviṣyati || 6.57.8 ||

capalā hyavinītāśca
calacittāśca vānarāḥ |
na sahiṣyanti tē nādaṃ
siṃhanādamiva dvipāḥ || 6.57.9 ||

vidrutē ca balē tasmin
rāmaḥ saumitriṇā saha |
avaśastē nirālambaḥ
prahasta vaśamēśyati || 6.57.10 ||

āpatsaṃśayitā śrēyō
nātra niḥsaṃśayīkṛtā |
pratilōmānulōmaṃ vā
yat tu nō manyasē hitam || 6.57.11 ||

rāvaṇēnaivamuktastu
prahastō vāhinīpatiḥ |
rākṣasēndramuvācēda -
masurēndramivōśanā || 6.57.12 ||

rājan mantritapūrvaṃ naḥ
kuśalaiḥ saha mantribhiḥ |
vivādaścāpi nō vṛttaḥ
samavēkṣya parasparam || 6.57.13 ||

pradānēna tu sītāyāḥ
śrēyō vyavasitaṃ mayā |
apradānē punaryuddhaṃ
dṛṣṭamēva tathaiva naḥ || 6.57.14 ||

sō'haṃ dānaiśca mānaiśca
satataṃ pūjitastvayā |
sāntvaiśca vividhaiḥ kālē
kiṃ na kuryāṃ hitaṃ tava || 6.57.15 ||

nahi mē jīvitam rakṣyam
putradāradhanāni ca |
tvaṃ paśya mām juhūṣantam
tvadarthē jīvitam yudhi || 6.57.16 ||

ēvamuktvā tu bhartāram
rāvaṇam vāhinīpatiḥ |
uvācēdam balādhyakṣān
prahastaḥ purataḥ sthitān || 6.57.17 ||

samānayata mē śīghram
rākṣasānām mahābalam |
madbāṇānām tu vēgēna
hatānām ca raṇājirē || 6.57.18 ||

adya tṛpyantu māṃsādāḥ
pakṣiṇaḥ kānanaukasām |
tasya tad vacanam śrutvā
balādhyakṣā mahābalāḥ || 6.57.19 ||

balamudyōjayāmāsu -
stasmin rākṣasamandirē |
sā babhūva muhūrtēna
bhīmairnānāvidhāyudhaiḥ || 6.57.20 ||

laṅkā rākṣasavīraistai -
rgajairiva samākulā |
hutāśanam tarpayatām
brāhmaṇāmśca namasyatām || 6.57.21 ||

ājyagandhaprativahaḥ
 surabhirṃmārutō vavau |
 srajaśca vividhākārā
 jagṛhustvabhimantritāḥ || 6.57.22 ||

saṅgrāmasajjāḥ saṃhṛṣṭā
 dhārayan rākṣasāstadā |
 sadhanuṣkāḥ kavacinō
 vēgādāplutya rākṣasāḥ || 6.57.23 ||

rāvaṇaṃ prēkṣya rājānaṃ
 prahastaṃ paryavārayan |
 athāmantrya tu rājānaṃ
 bhērīmāhatya bhairavām || 6.57.24 ||

ārurōha rathaṃ yuktaḥ
 prahastaḥ sajjakalpitaṃ |
 hayairmahājavairyuktaṃ
 samyaksūtaṃ susaṃyatam || 6.57.25 ||

mahājaladanirghōṣaṃ
 sākṣāccandrārkaḥsvaram |
 uragadhvajadurdharṣaṃ
 suvarūthaṃ svapaskaram || 6.57.26 ||

suvarṇajālasaṃyuktaṃ
 prahasantamiva śriyā |
 tatastaṃ rathamāsthāya
 rāvaṇārpitaśāsanaḥ || 6.57.27 ||

laṅkāyā niryayau tūrṇaṃ
balēna mahatā vṛtaḥ |
tatō dundubhinirghōṣaḥ
parjanyaṇinadōpamaḥ |
vāditrāṇāṃ ca ninadaḥ
pūrayanniva mēdinīm || 6.57.28 ||

śuśruvē śaṅkhaśabdaśca
prayātē vāhinīpatau |
ninadantaḥ svarān ghōrān
rākṣasā jagmuragrataḥ || 6.57.29 ||

bhīmarūpā mahākāyāḥ
prahastasya puraḥsarāḥ |
narāntakaḥ kumbhahanu -
rmahānādaḥ samunnataḥ |
prahastasacivā hyētē
niryayuh parivārya tam || 6.57.30 ||

vyūdhēnaiva sughōrēṇa
pūrvadvārāt sa niryayau |
gajayūthanikāśēna
balēna mahatā vṛtaḥ || 6.57.31 ||

sāgarapratimaughēna
vṛtastēna balēna saḥ |
prahastō niryayau kruddhaḥ
kālāntakayamōpamaḥ || 6.57.32 ||

tasya niryāṇaghōṣēṇa
rākṣasānāṃ ca nardatām |
laṅkāyāṃ sarvabhūtāni
vinēdurvikṛtaiḥ svaraiḥ || 6.57.33 ||

vyabhramākāśamāviśya
māṃsaśōṇitabhōjanāḥ |
maṇḍalānyapasavyāni
khagāścakrū ratham prati || 6.57.34 ||

vamantyaḥ pāvakajvālāḥ
śivā ghōrā vavāsirē |
antarikṣāt papātōlkā
vāyuśca paruṣaṃ vavau || 6.57.35 ||

anyōnyamabhisaṃrabdhā
grahāśca na cakāsirē |
mēghāśca kharanirghōṣā
rathasyōpari rakṣasaḥ || 6.57.36 ||

vavarṣū rudhiraṃ cāsya
siṣicuśca puraḥsarān |
kētumūrdhani ḡdhrastu
vilīnō dakṣiṇāmukhaḥ || 6.57.37 ||

nadannubhayataḥ pārśvaṃ
samagrāṃ śriyamāharat |
sārathērbahuśaścāsya
saṅgrāmamavagāhataḥ || 6.57.38 ||

pratōdō nyapataddhastāt
 sūtasya hayasādinaḥ |
 niryāṇaśrīśca yā ca syād
 bhāsvarā ca sudurlabhā || 6.57.39 ||

sā nanāśa muhūrtēna
 samē ca skhalitā hayāḥ |
 prahastaṃ taṃ hi niryāntaṃ
 prakhyātaguṇapauruṣam |
 yudhi nānāpraharaṇā
 kapisēnābhyavartata || 6.57.40 ||

atha ghōṣaḥ sutumulō
 harīṇāṃ samajāyata |
 vṛkṣānārujatāṃ caiva
 gurvīrvai gr̥hṇatāṃ śilāḥ || 6.57.41 ||

nadatāṃ rākṣasānāṃ ca
 vānarāṇāṃ ca garjatām |
 ubhē pramuditē sainyē
 rakṣōgaṇavanaukasām || 6.57.42 ||

vēgitānāṃ samarthānā -
 manyōnyavadhakākṣiṇām |
 parasparaṃ cāhvayatāṃ
 ninādaḥ śrūyatē mahān || 6.57.43 ||

tataḥ prahastaḥ kapirājavāhinī -
 mabhipratasthē vijayāya durmatih |

vivṛddhavēgāṃ ca vivēśa tāṃ camūṃ

yathā mumūrṣuḥ śalabhō vibhāvasum || 6.57.44 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye

yuddhakāṇḍē saptapañcāśaḥ sargaḥ ||